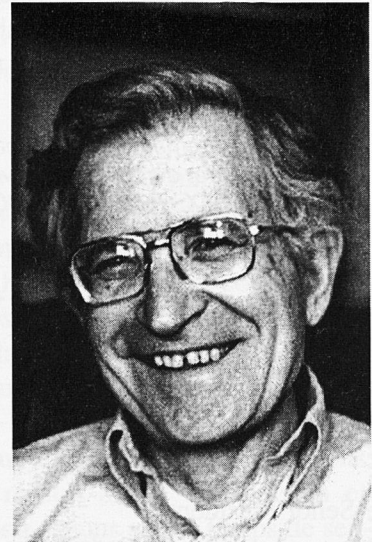

“...controlar el subministrament mundial de petroli ha estat un principi rector de la política exterior nord-americana des de la Segona Guerra Mundial, i l'Iraq és particularment significatiu en aquest aspecte...”

NOAM CHOMSKY

*Entrevista realitzada per Atilio A. Boron transmesa a Ràdio Del Plata el 12/04/03
Jessica L. González (Traducció al castellà)
Joan Lladonet (Traducció al català)*

ATILIO A. BORON (A.B.) Per què aquesta invasió? Per què l'Iraq? Quin és el motiu real d'aquesta invasió i d'aquesta guerra?

NOAM CHOMSKY (N.C.) Bé, podem estar completament segurs d'una cosa: les raons que addueixen no són les “veritables” raons. Ho sabem perquè aquelles tenen contradiccions internes. Un dia Bush i Powell afirmen que l'única qüestió és si l'Iraq es desarma o no. L'endemà diuen que no importa el desarmament de l'Iraq, perquè envairan de totes maneres. Dies després, es tracta de si Saddam i el seu grup abandonen l'Iraq, i aleshores el problema estaria resolt. No obstant això, davant la conferència de les Nacions Unides, Estats Units llança un ultimàtum afirmant que encara que Saddam i el seu grup deixin l'Iraq, ells envairan de qualsevol manera. I continuen d'aquesta manera tot el temps. Quan s'ofereixen raons contradictòries cada vegada que es parla, el que s'està dient és: “no cregui una paraula d'allò que dic”. De manera que podem descartar les que han anomenat “raons oficials” de la invasió.

Crec que els veritables motius no són massa difícils de comprendre. En primer lloc, existeix un interès de fa molt de temps en aquesta zona. Això no explica el moment elegit per a la invasió, però té relació amb l'interès fonamental que la motiva. Em referesc que l'Iraq posseeix les segones reserves de petroli del món i, en aquest sentit, contro-

lar el petroli iraquiana i, més encara, establir bases militars nord-americanes a l'Iraq, situaria els Estats Units en una posició encara més forta que l'actual per dominar el sistema energètic mundial. Això és, per si mateix, extremadament important a l'efecte del control mundial, i a això caldria sumar els guanys que es derivarien de tal predomini. Probablement els Estats Units no intentin accedir al petroli de l'Iraq, sinó que optin per usar bases petrolíferes més segures, com les atlàntiques. No obstant això, controlar el subministrament mundial de petroli ha estat un principi rector de la política exterior nord-americana des de la Segona Guerra Mundial, i l'Iraq és particularment significatiu en aquest aspecte. De manera que es tracta d'un objectiu de política exterior que apareix fa molt de temps enrere. No obstant, això no explica el moment elegit per a la invasió.

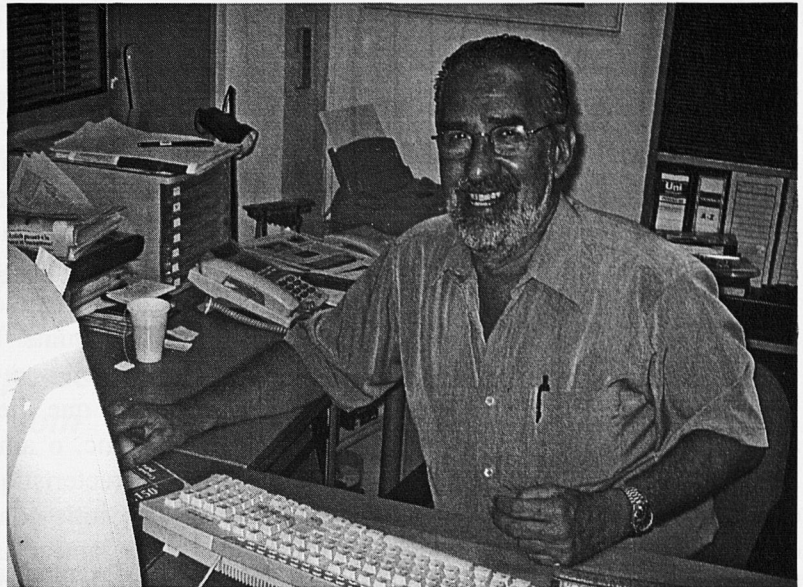
Si volem entendre per què la invasió es va produir precisament ara, és menester recordar que en el mes de setembre de 2002 es va llançar una campanya massiva de propaganda en favor de la guerra. Abans d'aquesta data el règim de l'Iraq era condemnat, però no existia un projecte de fomentar entre la població nord-americana una febre bel·licista. És per això que hem de preguntar-nos què més va succeir després del setembre de 2002.

Bé, varen ocórrer dues coses importants. La primera va ser l'obertura de la campanya per a les eleccions “a mig termini” del Congrés, a mitjan

mandat presidencial de Bush. El Sr. Karl Rove -el seu cap de campanya- va ser molt clar en explicar allò que hauria de ser obvi per a tot el món: que als republicans no els seria possible participar en la campanya amb un programa els eixos del qual fossin les propostes relatives a temes socials i econòmics. La raó és que l'administració Bush està portant a terme polítiques que són absolutament perjudicials per a la major part de la població en general i favorables només per a l'estret grup de grans empreses i sectors corruptes vinculats al poder. Motiu aquest suficient, doncs, per a no poder enfrontar l'electorat amb propostes d'índole econòmica o social. El raonament dels assessors presidencials va ser, doncs, el següent: si poguéssim fer de la seguretat nacional el tema primordial de la campanya, aleshores seríem capaços de guanyar, perquè la gent (com vostès saben) s'agrupa o congrega entorn del poder, si se sent atemorida. I aquesta convicció és la veritable "segona naturalesa" del grup dirigent a Washington. Des de 1980 han conduït el país amb programes de política domèstica molt antipopulars, però acostumats a oprimir el botó del pànic de masses una vegada i una altra. Els exemples utilitzats varien -les "amenaces" plantejades per Nicaragua, Granada, el crim, la inseguretat urbana, etc.-, però tots apunten a la inseguretat de la població nord-americana. Rove també va puntualitzar que una estratègia similar seria necessària per a la futura elecció presidencial.

Tot això volen fer-ho no simplement per romandre en els seus càrrecs, sinó perquè volen institucionalitzar, en l'esfera domèstica, un programa de govern altament regressiu que bàsicament els permeti suprimir tot vestigi de polítiques social-

Atilio A. Boron, secretari executiu de CLACSO i autor de l'entrevista

demòcrates a l'estil New Deal, convertint el país en una societat no-democràtica i passiva, controlada gairebé per complet per un sector capitalista altament concentrat i poderós. Això implicaria, per exemple, eliminar la seguretat social, la gratuïtat de les escoles, etc., i un enorme augment del poder estatal. Perquè, cal dir-ho, aquests grups dominants no són conservadors sinó estatistes reaccionaris: han dut el país a contreure un dèficit fiscal enorme, gràcies als augments en la despesa federal dels últims 20 anys i a l'extraordinària retallada dels impostos que deuen pagar els rics. Ells volen institucionalitzar precisament aquest tipus de programes. Aquest és, per tant, el segon aspecte a tenir en compte i que té a veure amb els espectaculars assoliments de la campanya de propaganda llançada pel govern. Aquesta campanya mediàtica, que va començar el setembre de 2002, va convèncer molt ràpidament la major part de la població que l'Iraq representava una amenaça per a la seguretat dels Estats Units i, fins i tot, era responsable pels atemptats de l'11 de setembre. És a dir, no existeix ni un mot de veritat en tot això, però ara com ara, la majoria de

...des de 1980 han conduït el país amb programes de política domèstica molt antipopulars, però acostumats a oprimir el botó del pànic de masses una vegada i una altra. Els exemples utilitzats varien, Nicaragua, Granada, el crim, la inseguretat urbana..., però tots apunten a la inseguretat de la població nord-americana. Una estratègia similar seria necessària per a la futura elecció presidencial...

la població creu en això i aquestes actituds expliquen un fort compromís amb la guerra, la qual cosa és ben comprensible. Si la gent creu que és amenaçada per un enemic que ja els ha atacat, és molt probable que accepti anar a la guerra. En efecte, si vostè mira la premsa d'aquests dies, veurà que es descriu els soldats dient: "estam aquí per venjança, saben, perquè varen volar el World Trade Center, perquè ens varen atacar", o alguna cosa semblant. Bé, aquestes creences són completament úniques dels Estats Units. Vull dir, ningú en el món creu una cosa semblant. No poca gent, a Iran, odia Saddam Hussein, però no el temen, perquè saben que són el país més feble de la regió. De totes maneres, la campanya mediàtica governamental va funcionar brillantment, terroritzant la població per tornar-la més receptiva a acceptar la guerra, quan encara existia molta oposició davant l'opció bèl·lica. Aquest, aleshores, va ser el segon factor que explica el moment elegit per a la invasió.

Finalment, hi va haver un tercer factor, tal vegada encara més important que els anteriors. El setembre de 2002 el govern va anunciar la nova estratègia de seguretat nacional. Aquesta no és una mesura sense precedents pels seus continguts, però si ho és com a formulació oficial de política d'estat. Allò que allí s'anuncia és que Estats Units està destruint el sistema de dret internacional en la seva totalitat i a les Nacions Unides, i que Washington portarà a terme una guerra agressiva (que denominarem "preventiva") en el moment i lloc que li sembli oportú. A més, se'ns diu, governarem el món per la força i ens assegurarem que no existeixi cap desafiament a la nostra dominació, perquè som tan aclaparadorament poderosos en força militar, que simplement aniquilariem qualsevol desafiament potencial a la nostra primacia.

Com es poden imaginar, aquesta declaració va sacsejar el món i va deixar especialment espantada l'elit diplomàtica nord-americana. És a dir, no és que coses com aquestes no haguessin estat mai

escoltades en el passat; per descomptat que havien existit. Però mai havien estat formulades com a política oficial d'estat. Sospita que hauríem de remuntar-nos a Hitler per trobar una analogia d'aquesta situació. Ara bé, quan algú proposa noves normes en el comportament internacional i noves polítiques ha d'il·lustrar-ho, ha d'aconseguir que la gent entengui allò que vol dir. A més, deu existir el que un historiador de Harvard va denominar una "guerra exemplar", una guerra model, que demostrï que nosaltres realment fem allò que diem. Per a això cal comptar amb un blanc, o amb una víctima, que posseeixi certes característiques. En primer lloc, ha de ser un objectiu completament indefens. Ningú no elegiria atacar un blanc capaç de defensar-se a si mateix; això seria imprudent. L'Iraq compleix aquest requisit a la perfecció, atès que és el país més feble de la regió i ha estat devastat per sancions i es troba gairebé completament desarmat. A més, els Estats Units han escrutat cada polzada del territori iraquí mitjançant satèl·lits, constants vols de vigilància i, més recentment, pels vols dels U-2. Aleshores sí, l'Iraq és extremadament feble i satisfà la primera condició. En segon terme, ha de ser un objectiu important i valuós. És a dir, no tendria sentit envair Burundi, per exemple; el blanc deu ser un país que, pels seus recursos i riqueses, valgui la pena controlar. L'Iraq també satisfà aquesta segona condició. Com ja he esmentat, és el segon major productor de petroli en el món, per tant, és l'exemple perfecte i un cas ideal per a aquesta "guerra exemplar", la intenció de la qual seria posar al món sobre avís en explicitar concretament que això és el que som capaços de fer en qualsevol moment que elegim. Tenim el poder, i hem declarat que allà el nostre objectiu és la dominació per la força i que cap desafiament al nostre domini serà admès. Hem demostrat que estam preparats per fer allò que ens hem proposat. Procedirem, aleshores, cap a la nostra pròxima operació. Davant aquesta sèrie de condicions, l'opció bèl·lica apa-

...va convèncer molt ràpidament la major part de la població que l'Iraq representava una amenaça per a la seguretat dels Estats Units i, fins i tot, era responsable pels atemptats de l'11 de setembre. No existeix ni un mot de veritat en tot això, però ara com ara, la majoria de la població creu en això i aquestes actituds expliquen un fort compromís amb la guerra, la qual cosa és ben comprensible...

...quin és el pròxim blanc? Bé, el pròxim objectiu elegit ha de reunir condicions similars a les anteriorment esmentades. Ha de ser suficientment valuós i indefens per ser atacat. Existeixen algunes opcions. Síria és una possibilitat... Iran és una altra opció, encara que més difícil perquè és un país més dur de dominar i controlar... La tercera alternativa, que no pot ser considerada a la lleugera, és la regió Andina. Es tracta d'una zona que posseeix molts recursos i que està fora de control en països com Colòmbia, Veneçuela i probablement Equador...

reix com una molt raonable elecció a l'efecte de sotmetre alguns principis a prova.

A.B. Ara bé, d'acord amb la seva anàlisi, quin podria ser el pròxim objectiu? Perquè de les seves paraules inferesc que vostè no creu que els Estats Units es detinguin a l'Iraq, o sí?

N.C. No, ells ja ho han deixat molt clar. Necessiten alguna cosa per a la pròxima elecció presidencial i, per tant, continuaran amb les seves aventures bèl·liques. Durant els seus primers dotze anys de govern així va ocórrer i així seguirà ocorrent fins que aconseguixin institucionalitzar les polítiques domèstiques al·ludides més amunt. Per arribar a aquests objectius necessiten disposar d'un sistema internacional congruent amb els seus plans. De manera que quin és el pròxim blanc? Bé, el pròxim objectiu elegit ha de reunir condicions similars a les anteriorment esmentades. Ha de ser suficientment valuós i indefens per ser atacat. Existeixen algunes opcions. Síria és una possibilitat. En aquest cas Israel estaria encantat de participar-hi. Si bé Israel és un país petit, des del punt de vista del seu poder és una veritable base militar "of shore" dels Estats Units, de manera que detenta una força militar enorme amb centenars d'armes nuclears i possiblement algun tipus

d'armes químiques i/o biològiques. Les seves forces aèries i de terra són majors i més avançades que les que tenen qualsevol dels països que formen part de l'OTAN, i els Estats Units estan per darrere de tot aquest enorme aparell militar. Llavors Síria és una possibilitat. Iran és una altra opció, encara que més difícil perquè és un país més dur de dominar i controlar. No obstant això, existeix una raó per creure que durant un o dos anys hi ha hagut esforços encaminats a tractar de desmantellar Iran. Existeixen aparentment vols constants des de les bases nord-americanes situades a Turquia Oriental que procuren vigilar el que ocorre en aquest país. De manera que aquesta és una altra possibilitat. La tercera alternativa, que no pot ser considerada a la lleugera, és la regió Andina. Es tracta d'una zona que posseeix molts recursos i que està fora de control en països com Colòmbia, Veneçuela i probablement Equador. Existeixen bases militars nord-americanes envoltant tota la regió, i les forces dels Estats Units ja estan instal·lades allà. El control de Llatinoamèrica és extremadament important, per descomptat, especialment amb els esdeveniments

Atilio A. Boron, Neus Santaner i Manuel Monereo conferenciant a la cloenda del seminari "Globalitzem la Justícia", a Palma

...els Estats Units continuen avalant les posicions més extremistes a Israel. Per això és que la premsa ha assenyalat com l'expressió més significativa de George Bush, reiterada per Collin Powell més tard, que la colonització dels territoris àrabs ocupats continuarà fins que Estats Units determini que les condicions per a la pau han estat establertes, i es pugui avançar en aquest mític "mapa" traçat per Washington...

que tenen lloc a Veneçuela, Colòmbia, Equador, Brasil i Bolívia. Està clar que la dominació dels Estats Units es veu amenaçada i això no pot ser acceptat, en particular en una regió tan pròxima i crucial a causa de la riquesa dels seus recursos naturals. Aleshores aquesta és l'altra possibilitat.

A.B. Tot això és realment preocupant. La pregunta és, aleshores, creu vostè que tota aquesta situació a l'Iraq, la invasió i les seves conseqüències afectaran d'una manera irreparable l'estabilitat política de la regió? Quins serien els probables "efectes col·laterals" d'aquesta invasió en un país posseïdor d'una constitució política tan fràgil com Aràbia Saudita, o Síria, Iran o, fins i tot, els kurds? Què podria succeir amb el problema palestí, tan crucial en la regió?

N.C. Bé, el que succeirà en el món àrab és extre-

madament difícil de predir. És a dir, és un món desorganitzat i caòtic, on existeixen règims altament autoritaris i brutals. Sabem quines són les actituds populars que allà predominen. Vull dir, els Estats Units han estudiat bastant bé les actituds predominants en la regió, atès que l'assumpte els preocupa especialment. Acadèmics nord-americans especialitzats en els països de l'Orient Mitjà han realitzat investigacions bastant bones sobre l'àrea i els seus resultats han estat dramàtics. Un dels estudis més recents, de la Universitat de Maryland, va cobrir des del Marroc fins al Golf Pèrsic i el Líban. Bé, en aquesta àrea, prop d'un 95% de la població va manifestar el desig que els líders religiosos tinguessin un paper més important en el govern. És un percentatge molt alt. Un percentatge similar creu que l'únic interès nord-americà per la regió és l'accés a les seves reserves de petroli, l'enfortiment d'Israel i la possibilitat d'humiliar als àrabs. Estam davant una opinió gairebé unànime.

D'existir alguna veu popular que sorgeixi en la regió, algun tipus de moviment democràtic, podria convertir-se en alguna cosa similar a l'ocorregut a Algèria fa 10 anys. No seria necessàriament un radicalisme islàmic, sinó un corrent de l'Islam més enèrgic que el que actualment existeix en molt països. Crec que aquest seria l'últim desig dels Estats Units, de manera que, molt probablement, tota alternativa d'obertura democràtica es trobaria immediatament amb una fèrria oposició de la Casa Blanca.

Públic assistent a la conferència que Atilio A. Boron va fer a Palma com a cloenda del seminari Globalitzem la Justícia, organitzat per l'STEI-i

D'altra banda, aquests moviments populars són tan caòtics que resulta difícil predir-los, és a dir, fins i tot els qui participen en ells no saben o no poden saber què és exactament el que volen; el que sí coneixem és el tremend odi, l'antagonisme i la por, probablement com mai no havia passat abans, existent en relació als Estats Units. El problema israelià-palestí és, per descomptat, central en el món àrab. L'administració Bush ha estat molt curiosa referent a això, i no ha pres partit per cap posició, exceptuant l'acció. Ells no diuen res. Gairebé tot el que diuen és que "tenim una perspectiva, una visió": alguna cosa realment sense sentit. Mentrestant, el silenci oficial contrasta amb el suport efectiu a les accions portades a terme per Israel. Per exemple, els Estats Units continuen avalant les posicions més extremistes en aquest país. Per això és que la premsa ha assenyalat com l'expressió més significativa de George Bush - reiterada per Collin Powell més tard- que la colonització dels territoris àrabs ocupats continuarà fins que Estats Units determini que les condicions per a la pau han estat establertes, i es pugui avançar en aquest mític "mapa" traçat per Washington.

Tot l'anterior s'ha traduït en un curs d'acció política cada vegada més extremista. Fins ara la posició oficial havia estat contrària a la continuïtat dels assentaments en els territoris palestins. Per descomptat, aquesta era una postura hipòcrita per part dels Estats Units, perquè mentre prosseguien enviant suport militar, econòmic i diplomàtic per sustentar la creació de més assentaments, sostenien una postura oficial retòricament oposada a aquest curs d'acció. Actualment la política oficial ha canviat i està a favor dels assentaments fins el moment que els Estats Units determinin unilateralment que les coses han canviat, cosa que significa, en allò més bàsic, avalar-los indefinidament. Tampoc no s'ha tengut en compte que en el passat desembre l'administració de Bush va modificar, en l'Assemblea General de Nacions Unides, la política nord-americana cap a un tema important. Fins aquest moment, la Casa Blanca

havia avalat sempre les resolucions del Consell de Seguretat de 1968, oposant-se a l'annexió de Jerusalem per Israel, i ordenat a les autoritats israelites posar fi a tota iniciativa encaminada a prendre possessió de Jerusalem de l'Est i d'expandir Jerusalem, que ara s'ha convertit en una àrea enorme. Oficialment els Estats Units sempre s'havien oposat a aquesta expansió, encara que novament de manera hipòcrita. No obstant això, el desembre últim, l'administració Bush va començar aquesta política produint un canvi bastant rotund sobre la seva postura anterior, i tan significatiu com cap que es recordi en la història diplomàtica dels Estats Units. No obstant això, malgrat passar gairebé distret, tal canvi va tenir lloc. En el passat, els Estats Units varen vetar els esforços europeus d'emplaçar monitors internacionals en els territoris ocupats, una iniciativa que tendia a reduir les violentes confrontacions polítiques de la regió. Això va complicar les reunions programades el desembre del 2001 a Ginebra, quan s'intentava implementar les convencions de Ginebra, i mentre les altres parts contractants es varen presentar, els Estats Units varen refusar prendre part a aquesta reunió. No només varen sabotejar la conferència, sinó que varen declarar que Sharon era un home de pau i varen protegir les seves polítiques repressives. Llavors tot fa presumir que els Estats Units es mouran cap a una política més dura entorn del tema dels territoris, atorgant als palestins, a tot estirar, alguna classe d'estatus precari en la regió. Per descomptat, això serà segurament presentat com un gran assoliment democràtic, el triomf de la pau i la llibertat, i tot el que es diu en aquests casos. Ells tenen muntada una immensa operació de relacions públiques i procuraran presentar la nova política d'aquesta manera, però la realitat no sembla ser molt encoratjadora.

A.B. Solament tindria dues preguntes més per fer-li. Una és sobre el futur del sistema de Nacions Unides. A Argentina, recentment es

...l'unilateralisme sempre ha existit en el marc de les Nacions Unides, vull dir: va haver-hi alguna autorització de les Nacions Unides aprovant la invasió nord-americana a Vietnam del Sud fa 40 anys? En realitat, el tema ni tan sols va poder instal·lar-se en l'agenda de discussió de les Nacions Unides ...

va publicar un article de Henry Kissinger que deia que el multilateralisme estava acabat i que el món ha d'acceptar les condicions derivades de la superioritat absoluta de les forces armades nord-americanes, atès que l'antic ordre internacional està acabat. Quina és la seva reflexió sobre el futur del sistema de Nacions Unides i dels acords internacionals?

N.C. Bé, es tracta d'una formulació més descarada de polítiques que s'inscriuen en la mateixa tònica de les que sempre han estat portades a terme. L'unilateralisme sempre ha existit en el marc de les Nacions Unides, i Henry Kissinger sap això perfectament bé. És alguna cosa que ve de molt enrere. Vull dir: va haver-hi alguna autorització de les Nacions Unides aprovant la invasió nord-americana a Vietnam del Sud fa 40 anys? En realitat, el tema ni tan sols va poder instal·lar-se en l'agenda de discussió de les Nacions

xim viatge a Estats Units parli amb els seus col·legues en qualsevol Departament de Ciència Política i trobarà a gent que mai no va sentir res sobre aquest tema. Va ser completament escombrat de l'escena. Aquesta és la raó per la qual els Estats Units varen haver de vetar les resolucions del Consell de Seguretat de suport a la decisió de la Cort que exhortaven els Estats Units a observar la legislació internacional. Bé, vostès saben que això és unilateralisme en la seva forma més extrema, i això encara es remunta molt més enre en el temps.

Just després de la crisi dels míssils d'octubre de 1962, la qual pràcticament va conduir el món a la vora d'una guerra nuclear terminal, l'administració Kennedy va reprendre les seves activitats terroristes i la seva guerra econòmica contra Cuba, la qual cosa va servir d'antecedent per a la crisi. Dean Acheson, un respectable home d'estat i conseller de Kennedy, de l'ala liberal de l'espec-

...l'administració de Bush està integrada no per conservadors, sinó per estatistes reaccionaris. Ells volen un estat molt poderós, enorme, violent i que reforci l'obediència i la submissió de la població. Existeix entre ells un tipus d'espirit quasi feixista com a teló de fons, i per això han estat tractant de socavar els drets civils de moltes maneres...

Unides. L'ONU i gairebé tots els països s'oposaven aclaparadorament a les operacions dels Estats Units a Vietnam, però el tema mai no va poder aparèixer i ser sotmès a discussió, perquè tots sabien que si tal cosa ocorria, les Nacions Unides serien simplement desmantellades pels Estats Units. Quan la Cort Internacional de Justícia va condemnar Washington pel seu atac a Nicaragua, la resposta oficial de l'administració Reagan, que és la mateixa gent que actualment està en el poder, insistesc, la resposta oficial quan ells varen rebutjar la jurisdicció de la Cort Internacional va ser que altres nacions no estaven d'acord amb ells i per tant es reservaven el dret a determinar què és el que havia de recaure dintre o fora de la jurisdicció interior dels Estats Units. Estic fent la cita textual. En aquest cas es va tractar d'un atac a Nicaragua. Difícilment vostès podrien trobar un unilateralisme més extrem que aquest. I les elits nord-americanes ho varen acceptar, i ho varen aplaudir i, en realitat, l'assumpte va ser ràpidament oblidat. En el seu prò-

tre polític nord-americà, va pronunciar un important discurs en la Societat Nord-americana de la Llei Internacional en la qual va enunciar, en les seves línies principals, els continguts de la Doctrina Bush de setembre de 2002. El que va dir és que no hi ha cap controvèrsia legal que pugui sorgir en el cas d'una resposta nord-americana davant un desafiament a la seva posició, prestigi o autoritat. Res pot ser més extremat que això. Les diferències amb el setembre de 2002 és que en lloc de ser una política operativa, ara s'ha convertit en una política oficial. Aquesta és la diferència. Les Nacions Unides han estat irrellevants en la mesura que Estats Units els ha impedit funcionar. És per això que, des de mitjans de la dècada dels 60, quan les Nacions Unides s'han convertit en més independents a causa de la descolonització i de la recuperació d'altres països del món, els Estats Units s'han convertit i amb molt avantatge, en el país que més resolucions del Consell de Seguretat ha vetat sobre un ampli ventall de temes -Gran Bretanya és el segon- i cap

altre país està ni tan sols a prop d'aquesta situació. És a dir, "o vostès fan el que els diem o els potejarem el cap". Actualment és molt més descarat. L'única cosa correcta que Kissinger està dient és que ara no encobrirem les polítiques que estam portant a terme.

A.B. Molt bé. Vet aquí la meva última pregunta: Quin ha estat l'impacte de la Guerra iraquiana sobre les llibertats públiques dels Estats Units? Hem escoltat històries terribles sobre bibliotecaris que han estat forçats a indicar els noms de gent que sol·licita llibres considerats com a viciosos o subversius. Quin ha estat l'impacte en la política interior dels Estats Units?

N.C. Bé, aquestes coses estan ocorrent, però pens que no estan específicament connectades amb la Guerra de l'Iraq. L'administració de Bush, em permet repetir-ho, està integrada no per conservadors, sinó per estatistes reaccionaris. Ells volen un estat molt poderós, enorme, violent i que reforci l'obediència i la submissió de la població. Existeix entre ells un tipus d'esperit quasi feixista com a teló de fons, i per això han estat tractant de socavar els drets civils de moltes maneres. Aquest és un dels seus objectius de llarg abast, i han de fer-ho ràpidament perquè en els Estats Units existeix una tradició de protecció molt forta dels drets civils. La classe de vigilància que em comenta en relació a les biblioteques és un pas més en aquesta direcció. Ells han reivindicat també el dret del govern a detenir un ciutadà americà sense càrrecs, sense accés a advocats, ni a la seva família i mantenir-lo detingut indefinidament. Això, en realitat, ha estat avalat per la Cort, el que de per si mateix és bastant espantós. Addicionalment, ells tenen ara una nova propos-

ta, en ocasions denominada "Patriot Two", un document de 80 pàgines generat dintre del Departament de Justícia i que algú va filtrar a la premsa per a la seva publicació. Arran d'això es varen publicar alguns articles de professors de lleis que se sentien ultratjats pel contingut d'aquest document. Això, fins ara, només es troba en la seva fase de planificació, però a més d'un li agradaria implementar-ho tan secretament com es pugui. Aquestes propostes permetrien al Fiscal General privar de la ciutadania nord-americana a qualsevol individu sospitós d'estar involucrat en actes, que de qualsevol manera puguin ser perjudicials per als interessos dels Estats Units. És a dir, tot això va molt més lluny que qualsevol cosa contemplada en qualsevol societat democràtica. Un professor de lleis de la Universitat de Nova York ha escrit que aquesta administració evidentment intentarà, en la mesura de les seves possibilitats, eliminar o retallar significativament els drets civils dels ciutadans, i crec que bàsicament té raó. Això concorda amb les seves polítiques d'estatistes reaccionaris, que tenen manifestacions en la vida internacional, l'economia, la vida social i també en la vida política.

A.B. Bé, professor Chomsky, ha estat un gran plaer comptar amb les seves paraules per a l'audiència argentina. Li agraeix molt aquesta entrevista i esper que puguem estar en contacte novament, en tota aquesta batalla futura per la pau i la democràcia en el Món.

N.C. Segurament hi estarem.

A.B. Novament, moltíssimes gràcies.

Casa Pomar Flores

PAPERS PINTATS I PINTURES
ARTICLES PER A ARTISTES
VASES I MOTLLURES

SANT MIQUEL, 77

07002 Palma

Telèfon 971 72 14 83

Fax 971 71 93 12

www.casapomarflores.com

Av. Comte de Sallent
1 hora gratis